

Motion till riksdagen

1989/90:Jo768

av Lisbeth Calner m.fl. (s, m, fp, c, vpk, mp)

Stöd till Stiftelsen Bohus avelscentrum

Nordens Ark är en anläggning för att rädda och bevara utrotningshotade djurarter. Den är belägen på Åby säteri i Sotenäs kommun i Göteborgs och Bohus län. Ett mildt maritimt klimat och en synnerligen variationsrik natur ger möjlighet att här erbjuda många olika djurarter förutsättningar som är väl anpassade till deras behov. Verksamheten drivs i form av en ideell stiftelse, Stiftelsen Bohus Avelscentrum.

Sedan 1600-talet har 140 fågel- och däggdjursarter försvunnit. I dag är omkring 2 000 arter hotade. Mer än 500 av dessa är allvarligt hotade. Orsakerna till detta är många – miljöförändringar, gifter, förföljelse, jakt och människors förändrade fritidsvanor. Vi människor är i hög grad medskyldiga till denna allvarliga utveckling och vi måste ta ansvar för åtgärder som så långt möjligt återskapar en balans i naturen.

På Nordens Ark kan man genom kontrollerad avelsverksamhet bidra till att rädda och bevara utrotningshotade djurarter. Ett mål är att efterhand kunna utplantera arten i sin rätta miljö. Man kan också bedriva forskning på de arter som finns i anläggningen och härigenom bidra till ökade kunskaper om arter och deras överlevnadsmöjligheter. Härigenom kan man bl.a. bygga upp en zoologisk kompetens som kommer att kunna utgöra en betydande resurs i det kommande avelsarbetet.

Nordens Ark är den enda anläggningen i sitt slag i Norden. I Europa i övrigt finns endast en liknande anläggning, Jersey Zoo, Jersey Wildlife Preservation Trust, på ön Jersey i Engelska kanalen. Verksamheten på Nordens Ark har inte bara intresse i ett svenskt och nordiskt perspektiv utan har också internationell betydelse. Nordens Ark har nu påbörjat arbetet med att bygga upp ett internationellt kontaktnät. Målet är att Nordens Ark skall ingå i en kedja av liknande anläggningar i andra delar av världen. Den skall alltså kunna utgöra ett svenskt bidrag i ett utomordentligt viktigt internationellt miljöarbete.

Samtidigt bör understrykas att verksamhet av det slag som nu bedrivs på Nordens Ark aldrig kan skiljas från annat miljöarbete. Parallellt med insatser för att rädda och bevara hotade arter måste en medveten miljöpolitik drivas som syftar till att bevara de miljöer som djuren naturligt lever i.

Anläggningen har en slutet del och en del som är öppen för allmänheten. I den slutna delen bedrivs den del av verksamheten som kräver att djuren kan leva och utvecklas helt ostört. I den publika delen kan djur visas för be-

sökare. Här kan då samtidigt drivas en aktiv informativ och opinionsbildande verksamhet som syftar till att öka människors insikt om behovet av att skydda djuren och den miljö de lever i. Nordens Ark kan alltså även på detta sätt vara en resurs i det miljöpolitiska arbetet.

Nordens Ark är ett regionalt initiativ och verksamheten har hittills byggts upp helt och hållet med regionala medel. Bohuslandstinget och Sotenäs kommun har tillsammans gått in med 8 milj. kr. i anläggningen. Näringslivet i länet deltar med betydande insatser i uppbyggnaden av verksamheten. Hus-hållnings-sällskapet, som äger Åby säteri, har gjort investeringar i anläggningar för Nordens Ark. Verksamheten bedöms ha en stabil ekonomisk bas för flera år framåt. Detta har kunnat ske utan något statligt engagemang.

Det står dock alldeles klart att Nordens Arks verksamhet, trots de stora regionala insatserna i start- och uppbyggnadsskedet, i första hand har nationellt men även internationellt intresse. En fortsatt utveckling av verksamheten kan aldrig vara ett ansvar enbart för det berörda länet. Det långsiktiga arbetet för att rädda utrotningshotade djurarter både i Sverige och i andra länder måste i grunden vara ett intresse för hela vårt land.

Därför måste det också vara rimligt att staten engagerar sig i Nordens Arks verksamhet. Vi anser att ett statligt stöd till verksamhetens fortsatta uppbyggnad är motiverat som en del i vårt nationella och internationella miljöansvar. Regeringen och berörda statliga myndigheter måste enligt vår uppfattning nu aktivt pröva möjligheterna för ett statligt stöd och återkomma till riksdagen med förslag. Detta bör kunna ske t.ex. i samband med kommande budgetproposition.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till Stiftelsen Bohus avelscentrum.

Stockholm den 23 januari 1990

Lisbet Calner (s)

Evert Svensson (s)

Lennart Nilsson (s)

Kenth Skårvik (fp)

Leif Olsson (fp)

Ing-Britt Nygren (m)

Lars Bäckström (vpk)

Karl-Erik Svarthberg (s)

Jens Eriksson (m)

Elving Andersson (c)

Sverre Palm (s)

Kent Lundgren (mp)

Lennart Brunander (c)

Mot. 1989/90
Jo768